

Qanoq iliorutta pisortat suliffeqarfiutaasa namminersortunut unammillerunnaartissinnaanerlugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Akissuteqaat

(Inuutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Pisortat suliffeqarfiutai, namminersorlutillu inuussutissarsiuteqartut pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiatut siunnersuuteqarnermigut, ernumaatit arlaqartut siunnersuuteqartup ersarissarpai. Kalaallit Nunaanni namminersorlutik inuussutissarsiutillit pisortat suliffeqarfiutai unammillertiginerpaallugit oqaatigisaraat, namminersorlunilu inuussutissarsiuteqarnermi atugassarititaasut naammaginarinngikkaat oqaatigineqarpoq. Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut Kalaallit Nunaanni politikkip erseqqissarneqarnissaa ilanngullugu ujartorneqarpoq.

Tassunga tunngatillugu Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut immikkuullarissut ersarissassallugit pingaaruteqarpoq. Illoqarfiit nunaqarfiillu imminnut ungasinnerat, innuttaasullu siammarsimanagerat annertuumik unammillernartitsippat. Pingaartumik atugarissaarnissap, sullissinerit, inuunermilu tunngaviumik atugassarititaasut innuttaasutsinnut tamanut qulakkeerniarneqarnerini. Pissutsit taakkorpiaat eqqarsaatigineqartussanngorlugit inuiaqatigiit, inuussutissarsiutillu aqqissuusaapput. Taamaanneratigut niuerfimmi unammilleqatigiinnermik, malitarisassiuunneqanngitsumillu aallaavilimmik tunngaviumik sullissinernik neqeroorutinillu innuttaasunut, sumiiffinnullu ilimanangitsumik neqeroorfigineqarsinnaanngitsunut imaluunniit sullissinernut ullumikkuminngarnit akiliinerusartussaagaluanut tunngaviumik sullissinerit, neqeroorutillu qulakkeerniarlugit pisortat pilersuisussaataitanerik tamanna kinguneqarpoq.

Atortulersuutitut pilersuinerimullu suliffeqarfiit Royal Arctic Line A/S, Kalaallit Airports A/S, TUSASS A/S, KNI A/S, Sikuki Nuuk Harbour A/S kiisalu Air Greenland A/S Nukissiorfiillu ”nunarput ataqatigiissitseqataaffigalugu” pilersuisussaallutillu sullissisuusaapput, taamaalillunilu nunami tamarmi atuisinnaaneq, pilersuinerlu qulakkeertussaallugu. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutai Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni assigiinngitsutigut sullissippat, tamannalu eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq. Ilaat unammilleqatigiiffiusumi ingerlatsippat, ilaasalu nalinginnaasumik unammilleqatigiinnerup avataani inatsisit, immikkut akuersissutit imaluunniit kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit aqqutigalugit inuiaqatigiinni suliassat suliarisarlugit.

Taamaattoq suliassa qarfinni qitiusumik suliassat pisariaqavissut, nunani allani immaqqa namminersortunit isumagineqarsinnaasut, pisortanit isumagineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanni oqimaaqatigiissitsisoqakkajuttarmat Naalakkersuisut nassuerutigerusuppaat. Taamaattumik suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut tamakkiisumik, ilaannakortumilluunniit allanut tunniunneqarnissaannut tunngavissaqarnersoq ataavartumik nalilersussallugu kiisalu pisortat ingerlatseqatigiiffiisa qitiusumik suliassaminnik ukkataqarnissaat qulakkiissallugu pisariaqarpoq.

Tamannarpiarlu pisortat ingerlatseqatigiiffiit piginnittuunermut periusissiami politikikkut isumaqatigiissutigineqartumiippoq. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiisa nunatsinni ingerlataat inuppasuit inuunerinut, ulluinnaannullu annertuumik sunniuteqarput. Inuiaqatigiinni sukannersumik akisussaaqataannissamut pisussaaffiliivoq. Namminersorlutik Oqartussat aktianik pineqatigiiffii pillugit piginnittuunermut politikki pillugu Naalakkersuisut aamma Inuit Ataqaqatigiit, Siumut, Demokraatit aamma Atassutip akornanni isumaqatigiissummi pissutsit tamakkua erseqqissarneqarput. Naalakkersuisut piginnittuunerinut sinaakktissat piginnittuunermut politikkip ersarissarlugillu aaqqissuutissavai, naatsumillu oqaatigalugu sinaakktunik ersarissunik pilersitsissalluni.

Inuiaqatigiinni qitiusumik suliassat, inuussutissarsiornerlu ingerlalluartup ingiaqatigiinnissaat Naalakkersuisut politikkerat. Piujuartitsinermik tunngaveqarluni aalisarneq, takornariaqarneq, nukissiuuteqarneq aamma piujuartitsinermik tunngaveqarluni allannortitsinissat, annerusumik imminnut pilersulernissat kiisalu aatsitassarsiornerit immikkut qitiutillugit inuussutissarsiornermi aningaasaqarnermut periusissiaq pillugu nassuiaat agguanneqaqqammerpoq. 2023-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummut, partiit tamarmiullutik atsiugaannut nassuiaat malitseqartitsineruvoq. Periusissiarpaaluit, suliniuterpaaluillu nassuiaammi ersarissarneqartut Naalakkersuisunit aallartisarneqassapput, amerlanersaalli ingerlannissaanni namminersorlutik inuussutissarsiuteqartut apeqqutaassallutik.

Taassumap saniatigut ilaatigut inuussutissarsiutit pillugit ullutsinnut naleqquttumik inatsimmik atuutsilersitsinikkut, namminersorlutik inuussutissarsiutilinnut pitsaanerusunik sinaakktissiinissaminnik Naalakkersuisut suliaqarput. Kingullertigut ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inatsimmut, kukkunersiuisarnermi inatsimmut, piginnittuvinnullu atatillugu inatsit nutaaq 2023-mi atuutsilersinneqarpoq. Aappaagu ilaatigut immikkut akuersissutit pillugit inatsit nutaat aamma takornarialerineq pillugu inatsit nutaaq saqqummiunneqassapput.

Nangillugu oqallisigineqarnissaa Inatsisartunit kajumittumik suliassanngorlugu matumuuna ingerlateqqippara.